

Møteinnkalling

Utvalg: Rådet for eldre og funksjonshemmede
Møtested: Kommunehuset Kya
Møtedato: 06.02.2017
Tid: 09:30

Forfall meldes til utvalgssekretær Tina Osen Hagen som sørger for innkalling av varamedlemmer. Varamedlemmer møter kun ved spesiell innkalling.

Innkalling er sendt til:		
Navn	Funksjon	Representerer
Jan Inge Stein	Nestleder	
Mary-Ann Rånes	Medlem	
Tordis Sandvik	Medlem	
Brage Sørkjerd	Medlem	
Live Broch	Leder	

Live Broch. Leder
Sign.

Saksnr	Sakstittel	Lukket
PS	Forslag om endringer i tekniske forskrifter - høring	
DS	Friluftstiltak, status	

X kommune fraråder departementet å gjøre foreslåtte endringer i TEK 17 på alternativ snusirkel for rullestol og redusering av kravet til stigning på rampe.

Det er en kvalitet for den enkelte og for samfunnet at flest mulig skal kunne bo i egen bolig så lenge som mulig. Å redusere tilgjengelighetskravene vil bety at flere mennesker vil oppleve problemer i egen bolig, og kanskje må flytte til sykehjem eller omsorgsboliger. Dette er hverken til gagn for kommunene eller innbyggerne.

I 2014 ble det foreslått å redusere diameteren i snusirkelen fra 1,5 meter til 1,4 meter. Blant departementer, direktorater, faginstanser og organisasjoner som gikk imot dette var:

- Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet
- Arbeids- og velferdsdirektoratet
- Standard Norge
- SINTEF Byggforsk
- NIBR
- Arkitektbedriftene i Norge
- Rådgivende Ingeniørers forening
- Likestilling- og diskrimineringsombudet (LDO)
- Norges Handikapforbund
- FFO

Høringsinstansene viste til at tilgjengelighetskravene er viktig for å sikre bedre tilgjengelighet som en viktig brukskvalitet for alle. Det ble også vist til internasjonal enighet om snusirkel med diameter 1,5 meter, nedfelt i flere standarder.

X kommune ønsker en utvikling med god kvalitet på boliger, hvor funksjonalitet, universell utforming og livsløpstanken er viktig. Kravene i byggeforskriften må speile behov og forventninger i samfunnet og sørge for en god boligpolitikk for alle. Vi ber derfor departementet om å ikke innføre alternativ snusirkel for rullestol og redusere kravet til stigning på rampe.

Til kommunale råd for funksjonshemmede

Til høringssvar TEK17.

Norges Handikapforbund Trøndelag oppfordrer Rådene til å få kommunen til å avgi høringssvar i til høringen om TEK17, og avvise senkede krav til stigning på rampe og etablering av alternative mål for snusirkel med rullestol.

Her er mer informasjon om vårt syn.

Litt om bakgrunn

Regjeringen har lagt fram forslag om endringer i tekniske forskrifter som kom i 2010 (TEK10) til plan og bygningsloven. Forslaget er nå på høring og høringsfristen er 10. februar i år. Den nye forskriften betegnes TEK 17.

Regjeringen ønsker med forslaget å gjøre noen forenklinger, dertil innskjerpe noen krav til areal og helningsgrad på ramper. I tillegg er det noen endringer knyttet til lys og kontrastmarkeringer.

I Norges Handikapforbund har vi i særlig grad vært opptatt av kravene til areal og helningsgrad på ramper. Konkret foreslår regjeringen at det som et alternativ til snusirkelen med en diameter på 1,5 m kan brukes et rektangel med størrelse 1,8 x 1.3 m.

Når det gjelder helningsgrad på ramper er kravet i dag 1:20 og med et hvileplan for hver 0,6 meter høydeforskjell. Nå foreslår regjeringen at kravet skal være 1:15 med hvileplan for hver 1,0 meter høydeforskjell.

Handikapforbundet er skeptisk

Handikapforbundet er svært skeptisk til begge disse endringsforslagene. Vi mener dette vil føre til at trangere boliger, mer slit i ramper fordi de blir for bratte. Med regjeringens forslag blir samfunnet mindre inkluderende, mer diskriminerende. Regjeringen hevder endringene er forsvarlig ut fra forskning. NHF har gjennomgått forskningsmaterialet som vi mener har svært store metodiske svakheter, det er ikke mulig å trekke disse konklusjonene utfra denne forskningen.

Det er også interessant at Norske Arkitekters Landsforbund i en artikkel i Dagens Næringsliv har gått mot Regjeringens forslag til endringer og skriver «Velstand, folkehelse og byutvikling står på spill når myndighetene nå vil kutte byggkostnader. Boligkvaliteten synker.»

Regjeringens paradokser

Det er et paradoks når Regjeringen på den ene side i flere dokument sier at personer skal bo lengre hjemme i sine egne hjem. Personer skal klare seg selv, være selvhjulpne, eventuelt med bistand fra

hjemmetjenester bo lengre i eget hjem. På den annen side legger de nå opp til krav for framtidens boliger hvor det vil være umulig å motta assistanse på grunn av arealnormene. Heller ikke kan man manøvrere rullestol i eget hjem fordi arealnormen blir for liten. Konsekvensen av disse kravene er at personer med bistandsbehov ikke kan få denne praktiske hjelpen fordi boligen ikke gir rom for det. Konsekvensen er at personer må flytte inn på institusjon fordi boligen ikke er tilpasset behovet.

Det er også et paradoks sett i lys av formålsparagrafen i plan og bygningsloven som blant annet sier: «Prinsippet om universell utforming skal ivaretas i planleggingen og kravene til det enkelte byggetiltak.» Forslaget som regjeringen nå legger fram er et brudd med universell utforming som premiss, for konsekvensen av forslagene er at mange ikke kan benytte seg av boliger bygd etter regjeringens forslag.

Det er likeledes et paradoks når regjeringen foreslår planløsninger som bryter med grunnleggende prinsipp i FN konvensjonen for personer med nedsatt funksjonsevne, som Stortinget ratifiserte, vedtok, i 2013 hvor det blant annet heter i artikkel 9:

«For at mennesker med nedsatt funksjonsevne skal få et selvstendig liv og kunne delta fullt ut på alle livets områder, skal partene treffe hensiktsmessige tiltak for å sikre at mennesker med nedsatt funksjonsevne på lik linje med andre får tilgang til det fysiske miljøet, til transport, til informasjon og kommunikasjon, herunder informasjons- og kommunikasjonsteknologi og – systemer, og til andre tilbud og tjenester som er åpne for eller tilbys allmennheten, både i byene og i distriktene. Disse tiltakene, som også skal inkludere å identifisere og fjerne det som hindrer og vanskeliggjør tilgjengeligheten, skal blant annet gjelde for:

- a) Bygninger, veier, transport og andre innendørs og utendørs tilbud, herunder skoler, **boliger**, helsetjenestens lokaler og arbeidsplasser.»

Noen relevante bakgrunnsdokumenter.

Her kommer noen politiske dokumenter og fagstoff som kan være relevant i høringen til TEK17. Tekniske forskrifter skal sikre at den konkrete utformingen av boliger og uteområder er i tråd med politiske mål. Det er flere av forslagene i TEK17 som ikke vil sikre dette. Av fagstoff nevnt her, er det mest fokus på at boligkvaliteten reduseres dersom snusirkelen blir 1,3 m og at dette ikke er i tråd med internasjonale standarder på området.

Når det gjelder økonomi, er sikkert flere rapporter relevante. Dibk ga Menon Economics i oppdrag å gjøre en samfunnsøkonomisk analyse av endrede kravsnivå i TEK. Menon anbefaler ikke å redusere krav til snusirkel. Menon har fokus på rullestolbrukere, mens eldre mennesker, og den forventede økningen i antall eldre, ikke omfattes av analysen. Her vil det jo ligge stor samfunnsøkonomisk gevinst av en boligpolitikk som fremmer boliger som vi alle kan bruke.

Her er lenke til en fersk holdningsrapport om universell utforming fra Ipsos. Resultatene viser at de positive holdningene til universell utforming har økt siden målingen i 2014. Kommuneansatte har gjennomgående en mer positiv holdning til universell utforming enn

byggebransjen. https://dibk.no/globalassets/publikasjoner_og_rapporter22/kartlegging-av-kunnskap-og-holdninger-til-universell-utforming-i-byggebransjen-og-kommuner.-ipsos-2016.pdf

Noen stortingsmeldinger og strategier:

1. Regjeringens handlingsplan for universell utforming 2015-2019

<https://www.regjeringen.no/contentassets/48ed7783842b410881a7da36ab530c72/no/pdfs/regjeringens-handlingsplan-uu.pdf>

FORORD

Regjeringens visjon er et samfunn der alle kan delta. Et viktig virkemiddel for å oppnå dette er god tilgjengelighet og omgivelser som er trygge og praktiske å bruke. Universell utforming er en samfunnskvalitet med særlig betydning for personer med funksjonsnedsettelse. Det er et mål at samfunnet skal ha plass til alle uavhengig av funksjonsnedsettelse. Likeverd er også like muligheter til utdanning, arbeid og sosialt liv. For å oppnå dette trenger vi skoler, arbeidsplasser, transportmidler, uteområder og tekniske løsninger som flest mulig kan bruke.

At alle får mulighet til å bidra, er av stor betydning for samfunnet. Den sosiale og økonomiske bærekraften avhenger av at flest mulig får god kompetanse, kommer i arbeid og kan leve aktive og selvstendige liv. Dette gjelder også for eldre og for dem med funksjonsnedsettelse. Undersøkelser viser at universell utforming bidrar til god samfunnsøkonomi, og at statlige initiativ er nødvendig for utviklingen.

2. KMD Meld. St. 17 Byggje – bu – leve. Ein bustadpolitikk for den einskilde, samfunnet og framtidige generasjonar, (2012-2013)

<https://www.regjeringen.no/contentassets/6d2180c992804d719a287e02b1e04a2f/nn-no/pdfs/stm201220130017000dddpdfs.pdf>

Mål for bustad- og bygningspolitikken (side 7)

- Bustader for alle i gode bomiljø
- Trygg etablering i eigd og leigd bustad
- Buforhold som fremjar velferd og deltaking

Mål for bygningspolitikken

- Godt utforma, sikre, energieffektive og sunne bygg
- Betre og meir effektive byggjeprosessar

Tilgjengelighet og universell utforming (side 43)

«Universell utforming bør med i den overordna planlegginga, i detaljplanlegginga, i byggesakshandsaminga og i arbeidet med kontroll og tilsyn. Føremålet er at samfunnet skal

vere slik at alle menneske skal ha høve til å ta del i lokalsamfunnet og oppleve trygge og inkluderande miljø. (...) Nye bustader skal vere brukande og tilgjengelege.»

3. Bolig for velferd. Nasjonal strategi for boligsosialt arbeid (2014-2020)

https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kmd/boby/nasjonal_strategi_boligsosialt_arbeid.pdf

Strategien er utarbeidet i samarbeid mellom ministrene i KMD, ASD, BLD, HD og justis. I forordet står det at alle skal bo trygt og godt og at boligen er en ramme for sosialt liv og gir tilhørighet til et nærmiljø og lokalsamfunn. Rundt 150 000 personer regnes som vanskeligstilt på boligmarkedet. Dette gjelder personer uten egen bolig, personer som står i fare for å miste boligen sin, personer som bor i uegnet bolig eller bomiljø.

4. Meld.St.29 Morgendagens omsorg (2012-2013)

<https://www.regjeringen.no/contentassets/34c8183cc5cd43e2bd341e34e326dbd8/no/pdfs/stm201220130029000dddpdfs.pdf>

Side 13: Bedre tilrettelegging av boliger og omgivelser, ny teknologi og nye faglige metoder gir folk muligheten til å klare hverdagslivet lenger på egenhånd. Denne meldingen peker derfor på de mulighetene som ligger i å:

- gjøre eksisterende boliger og omgivelser funksjons- og aldersvennlige gjennom universell utforming
- ta i bruk ny velferdsteknologi (...)
- legge større vekt på mestring og hverdagsrehabilitering

5. Konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (FN-konvensjonen)

https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/bld/sla/funk/konvensjon_web.pdf

Konvensjonens hovedformål er å sikre personer med nedsatt funksjonsevne like muligheter til å realisere sine menneskerettigheter, samt å bygge ned hindre som vanskeliggjør dette.

Aktuelle artikler:

Artikkel 9 Tilgjengelighet

Artikkel 19 Retten til et selvstendig liv og til å være en del av samfunnet

Forskning og utredninger. Noen aktuelle rapporter samt høringsvar TEK10

1. Universell utforming 2016. Kartlegging av kunnskap og holdninger til universell utforming i byggebransjen og kommuner, Ipsos november 2016.

https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/bld/sla/funk/konvensjon_web.pdf

Ipsos har på oppdrag fra Dibk gjennomført en kartlegging for å bidra til å besvare styringsparameter fra KMD «Brukernes opplevelse av hvordan regelverket støtter opp om utvikling og implementering av nye løsninger, særlig innenfor energi og universell utforming». Respondentene er fra kommuner og byggebransjen/prosjekterende. Studien sammenlikner utviklingen med 2014-kartleggingen.

Bakgrunnen er regjeringens visjon om et samfunn der alle kan delta. Tilgjengelighet og universell utforming er sentrale virkemidler for å oppnå dette (side 5).

Resultatene viser bl.a. at det er stadig positive holdninger til universell utforming, og tegn til svak utvikling i retning av mer positive holdninger. Det er særlig kommunene som har positive holdninger til dette, men andelen positive har også økt i byggebransjen (s. 3). 69 % av respondentene er positive til at nye boliger skal være tilgjengelige (side 29). De kommuneansatte har gjennomgående mer positive holdninger til universell utforming enn dem fra byggebransjen (side 40).

2. Samfunnsøkonomisk analyse av endrede kravsnivå i byggteknisk forskrift, Menon 2016

<http://www.menon.no/wp-content/uploads/2016-28-Samfunns%C3%B8konomisk-analyse-av-endrede-kravsniv%C3%A5-i-Byggteknisk-forskrift-TEK10.pdf>

Dette er en av flere utredninger som Dibk har bestilt som grunnlag for TEK17. Utdrag:

Side 3 og 4 Sammendrag, og side 22, utdrag: Konklusjonen vår er at det er usikkert om det er samfunnsøkonomisk lønnsomt å redusere kravet til snusirkel fra 1,5 til 1,3 meter i diameter for småleiligheter. Årsaken er vi ikke har gode nok data for ulempen til rullestolbrukerne. Gitt den store usikkerheten rundt ulempen til rullestolbrukerne ved snusirkel på 1,3 meter i diameter og hvor mange rullestolbrukere som er i dette markedet, har vi ikke grunnlag for å anbefale endring i kravene til størrelsen på snusirkelen eller andelen tilgjengelige boliger i dag.

På side 29 omtales Gjøvikrapporten. Menon skriver at Nersveen (prosjektansvarlig) bekrefter i intervju at snusirkel på 1,3 m i liten grad vil ha negative konsekvenser for brukere av manuelle rullestoler, men vil være svært vanskelig, om ikke umulig å bruke rom med snusirkel 1,3 m for brukere av elektriske kombistoler med bak- eller forhjulsdriфт. Menon trekker også fram studien til Steinfeldt med 338 testpersoner, som viste at et snukvadrat på 1,5 x 1,5 m vil være tilstrekkelig for de fleste rullestolbrukere.

Side 22: Eldre boliger er i liten grad tilpasset rullestolbrukere og Norsk Boligbyggelag anslår at kun ti prosent av boligmassen er mulig å bo i og komme på besøk i for denne gruppen (side 22). Formålet med kravene om snusirkel på minimum 1,5 meter er å sikre at andelen tilgjengelige boliger øker. Grunnlaget for dette er et politisk ønske om å legge til rette for likestilling og ikke-diskriminering. På verdensbasis er 1,5 meter snusirkel ansett som et godt kompromiss som gjør at de fleste rullestolbrukere kan manøvrere i de fleste situasjoner (kilde Nav Hjelpemidler og tilrettelegging).

Kommentar NHF: Menon har konsentrert seg om rullestolbrukere. Det store antallet eldre mennesker som skal bo lenge lengst mulig i egen bolig/flytte til en bolig som er fysisk

tilgjengelig er ikke utredet. Dette antallet er oss alle, før eller siden. Det handler også om sosialt liv – å kunne besøke hverandre på tvers av generasjoner. Samfunnsøkonomisk må det ligge mye på nytte- og gevinstsiden her.

3. Ikke så dyrt likevel. Konsekvenser av TEK10 for arealbruk i småboliger, SINTEF Byggforsk 2010

<http://www.sintef.no/siste-nytt/rapport-om-boligkrav-trangt-men-fullt-mulig/>

Før endringene av TEK10 fra januar 2015, utredet SINTEF kritikken av tilgjengelighetskravene til bolig i TEK10. I rapporten tilbakeviser SINTEF påstandene om arealøkning og fordyring av boligene på flere hundre tusen kroner. Hovedkonklusjonen er at TEK10 kan medføre kostnadsøkninger, men de fleste er beskjedne, dvs. under kr 40 000. Kravene til badet i TEK10 medfører verken at badet blir uforholdsmessig dyrt eller at det blir vesentlig dyrere enn før.

4. Forskningsprosjekt Gjøvik

<https://dibk.no/globalassets/universell-utforming/rapporter-og-publikasjoner/forskningsrapport-rullestol-hig-2014-1208-3-mb.pdf>

Testpopulasjonen besto av 38 rullestolbrukere. 12 av disse brukte manuelle rullestoler. Det var med 8 som brukte elektrisk rullestol for begrenset utendørs bruk (kombinert inne- og uterullestol). De øvrige 18 testpersonene brukte rullestoler styrt av ledsager (14) eller elektriske rullestoler med midtstilte drivhjul.

Manuelle aktivrullestoler og elektriske rullestoler med midtstilt drivhjul (senterdrift) greide i all hovedsak å snu på korridorbredde 120 cm.

Elektriske rullestoler for begrenset utendørs bruk – mange fikk problemer ved 130 cm.

Personer med ledsagerstyrt fikk problemer ved 160 cm.

Resultatene går fram av vedlegg D-4 i rapporten samt av intervju Menon har gjort med Nersveen. (se pkt. 2 over)

Kommentar NHF: Antallet testpersoner er lavt og gir derfor ikke grunnlag for å trekke generelle konklusjoner for rullestolpopulasjonen i Norge. Internasjonale standarder sier 1,5 meter. Disse bygger på forskning. SINTEF Byggforsk har stått for mye av forskningen i Norge. Steinfeldt har gjort en omfattende studie, som sier 1,5 meter og 1,7 meter – se punkt under.

Forskning av Steinfeldt i USA:

http://www.udeworld.com/documents/anthropometry/pdfs/AnthropometryofWheeledMobilityProject_FinalReport.pdf

Både Gjøvik og Menon-rapporten viser til testing utført av Edward Steinfeldt i USA. Prosjektet omfattet 495 testpersoner fra 3 land, hvorav 351 knyttet til Universitetet i Buffalo og Steinfeldt sin testing. Resultatene derfra viser at 80 % greide u-sving med korridorbredde 1500 mm, og 90 % med korridorbredde 1700 mm. Et av nøkkelfunnene til Steinfeldt var «Diversity»; det er ofte store forskjeller i kropps- og rullestolstørrelse og i de funksjonelle

mulighetene for manuelle rullestoler, elektriske rullestoler og scootere, og når det gjelder menn og kvinner.

5. Internasjonale standarder. Høringssvar endringer av TEK10 i 2014.

Endringer av TEK10 var på høring i 2014. Et av forslagene var å redusere diameteren i snusirkelen fra 1,5 meter til 1,4 meter. Blant departementer, direktorater, faginstanser og organisasjoner som gikk imot dette var:

- Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet
- Arbeids- og velferdsdirektoratet
- Standard Norge
- SINTEF Byggforsk
- NIBR
- Arkitektbedriftene i Norge
- Rådgivende Ingeniørers forening
- Likestilling- og diskrimineringsombudet (LDO)
- Norges Handikapforbund
- FFO

Høringsinstansene viste til at tilgjengelighetskravene er viktig for å sikre bedre tilgjengelighet som en viktig brukskvalitet for alle. Det ble også vist til internasjonal enighet om snusirkel med diameter 1,5 meter, nedfelt i flere standarder.

Standard Norge, utdrag: Standard Norge har en utpekt samfunnsoppgave i å utvikle standarder for universell utforming. Standarder er anvendelige verktøy fordi de spesifiserer krav til varer, byggverk, omgivelser og tjenester slik at alle får en likeverdig tilgang til dem. Det er utviklet en rekke standarder nasjonalt og internasjonalt som har relevans i forhold til de endringene som er foreslått i TEK10. Standardene er utviklet av bredt sammensatte standardiseringskomiteer og bygger på konsensus blant ekspertene som deltar i arbeidet.

I forhold til krav til rullestoler og snusirkler viser Standard Norge til NS 11001-2:2009 Universell utforming av byggverk - Del 2 Boliger, med anbefalt snusirkel på 1500 mm. I tillegg vises det til 1500 mm i ISO 21542:2011 Building construction – Accessibility and usability.

SINTEF skrev bl.a. at «Ut i fra det samfunnsmandatet forskriftene skal ivareta er det et demokratisk mål å sikre likeverdighet i bruk av boliger. Samtidig er det viktig å ivareta egenskaper som vanskelig lar seg endre i ettertid. Erfaring fra forskning viser at forskrifter og normer som bidrar til å sikre minimumsareal, med dimensjonerende mål, er nødvendig for å sikre at leiligheter, og spesielt små leiligheter, er brukbare for folk flest. Kort sagt må man kunne bo i leiligheten og man må kunne være der på besøk.» Anbefaling: Det er ingen grunn til å endre snusirkelen, den bør være i tråd med internasjonale standarder og krav.

Fra LDO sin avsluttende kommentar: «Tilgjengelighet er et viktig likestillingstiltak, tilgjengelighet er en menneskerett og tilgjengelighet er avgjørende for den enkeltes frihet, men tilgjengelighet er også samfunnsøkonomi. Universell utforming er et samfunnsgode og en markedstilpasning. Den demografiske utviklingen – med stadig flere eldre – gjør at

rullestolbrukerne vil bli flere i fremtiden. Fremtidens bygningskrav vil derfor være avgjørende for hvorvidt rullestolbrukere også skal bli funksjonshemmet. Politikken styrer samfunnet mot at eldre skal bo hjemme lengre, noe som også stiller krav til universell utforming av boliger. (...) Gode og tilgjengelige boliger reduserer behovet for omsorgsboliger. Eldre slipper å flytte hjemmefra om de har boliger hvor man enkelt kan benytte seg av hjelpemidler som gåstoler og rullestoler. Flere i byggenæringen har gitt uttrykk for at det ikke kan garanteres at boligkostnadene vil gå ned med lovendringene og at det vil bygges flere boliger. Intensjonen om reduksjon av byggekostnader for å sikre flere og billigere boliger vil sannsynligvis ikke oppnås.

Konklusjonen på høringsrunden var at snusirkelen på 1,5 meter ble stående. Det ble gitt unntak for tilgjengelighetskrav for 50 % av leiligheter på under 50 m².

Fra: Kristian Lian[Kristian.Lian@nhf.no]

Dato: 18.01.2017 14:59:47

Til: 'postmottak@agdenes.kommune.no'; Bjugn Postmottak; 'postmottak@froya.kommune.no'; 'postmottak@hemne.kommune.no'; 'postmottak@hitra.kommune.no'; 'epost@holtalen.kommune.no'; 'postmottak@klabu.kommune.no'; 'postmottak@malvik.kommune.no'; 'postmottak@meldal.kommune.no'; 'postmottak@melhus.kommune.no'; 'postmottak@midtre-gauldal.kommune.no'; 'post@oppdal.kommune.no'; 'postmottak@orkdal.kommune.no'; Postmottak Osen kommune; 'postmottak@rennebu.kommune.no'; Postmottak Rissa kommune; Postmottak Roan kommune; 'postmottak@roros.kommune.no'; 'postmottak@selbu.kommune.no'; 'postmottak@skaun.kommune.no'; 'postmottak@snillfjord.kommune.no'; 'postmottak@trondheim.kommune.no'; 'postmottak@tydal.kommune.no'; 'postmottak@orland.kommune.no'; Postmottak Åfjord kommune; 'postmottak@stjordal.kommune.no'; 'postmottak@frosta.kommune.no'; 'postmottak@meraker.kommune.no'; 'postmottak@steinkjer.kommune.no'; Postmottak Leksvik kommune; 'postmottak@levanger.kommune.no'; 'postmottak@verdal.kommune.no'; 'postmottak@inderoy.kommune.no'; 'postkasse@verran.kommune.no'; 'postmottak@snasa.kommune.no'; 'postmottak@flatanger.kommune.no'; 'postmottak@namsos.kommune.no'; 'postmottak@overhalla.kommune.no'; 'postmottak@grong.kommune.no'; 'postmottak@lierne.kommune.no'; 'postmottak@royrvik.kommune.no'; 'postmottak@namsskogan.kommune.no'; 'postmottak@hoylandet.kommune.no'; 'postmottak@naroy.kommune.no'; 'post@leka.kommune.no'; 'postmottak@namsos.kommune.no'; 'vikna@vikna.kommune.no'; 'postmottak@namdalseid.kommune.no'

Kopi: Ragnhild Urdshals Høyem; kirsti stenersen styrmedlem nhf

Tittel: Høring på TEK17

Vi ber om at denne e-posten videresendes leder for Kommunalt råd for funksjonshemmede.

Til kommunale råd for funksjonshemmede

Regjeringen har lagt fram forslag om endringer i tekniske forskrifter som kom i 2010 (TEK10) til plan og bygningsloven. Forslaget er nå på høring og høringsfristen er 10. februar i år. Den nye forskriften betegnes TEK 17.

I dette forslaget foreslår de å senke kravene til stigning på rampe og etablere alternative mål for snusirkel med rullestol. Dette vil føre til at bygg og boliger vil bli vanskeligere å bruke for mange funksjonshemmede.

Norges Handikapforbund Trøndelag oppfordrer Rådene til å få kommunen til å avgi høringssvar i til høringen om TEK17, og avvise senkede krav til stigning på rampe og etablering av alternative mål for snusirkel med rullestol.

Vedlagt er notater med betraktninger og argumentasjon som dere kan bruke. Vedlagt er også et forslag til høringsuttalelse som dere kan ta utgangspunkt i.

Ta gjerne kontakt med oss på tlf 72 900 720 dersom dere lurer på noe.

Vennlig hilsen

Norges Handikapforbund Trøndelag

Kirsti M. Stenersen

Regionleder

<http://troendelag.nhf.no>

Kristian Lian

Seniorkonsulent

liten logo ny